

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične tevilke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah in petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadst.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Javni shod

političnega društva „Edinost“ v Lonjerju dne 13. aprila 1903.

Pozivu našega političnega društva „Edinost“ so se včeraj odzvali malone vsi volilci Lonjerja in iz bližine. Zgoraj velika sobana konsumnega društva v Lonjerju je bila polna poštenih in resnih slovenskih mož, ki so svoje glasove združili v pristrano manifestacijo hvalečnosti in zaupanja do sedanjega zastopnika svojega, gospoda dra. Rybářa.

Zborovalce je pozdravil volilec tega okraja, gospod Makso Cotič, zaprosivši jih, naj iz svoje srede izvolijo predsednika današnjemu shodu.

Na predlog gospoda Čoka (»župana«) je bil na to izvoljen predsednikom vredni naš starina, ki je med najstarejšimi boritelji med našimi okoličani, gospod Martin Pečar.

G. Pečar je, zahvalivši se na izkazani mu časti, v lepem poljudnem govoru izvajal, koliko britkih skušenj imajo ravno prebivalci tega okraja. Nekdaj so bile bolj razmere med mestom in okolico. Ko so pa prišle borbe, so prebivalci Lonjerja prišli do spoznanja in postavili so se na stran boriteljev za naše pravice. Govornik je prepričan, da pojdejo Lonjerji tudi letos zlošno v boj kakor razsodni in zavedni možje. Tudi letos hočejo pokazati, da niso nevedneži, da niso — če tudi ubogi — nikaki ščavi. V edinosti je moč. Če nas bo sovražnik videl zedinjene, se nas bo bal. Praznični objubam hinavskih nasprotnikov ne smemo nič verjeti. Mi moramo zahtevati svoje pravo, saj smo davkoplačevalci. Kolikor bolj bi se udajali, tem slabše bi bilo za nas. Govornik je zaključil s ponovnim vsklikom: Zjedinjeni v boj! — in je podelil besedo dosedanjemu zastopniku tega okraja, gospodu dra. Rybářu. Čim se je dignil ta gospod, je zorilo po sobani živio-klicev in ploskanja.

Izvajanja dra. Rybářa so bila v glavnih potezah nastopna:

Ta okraj je skozi mnogo let volil italijanskega zastopnika. Volilec so gotovo mislili, da bo bolje za njih, ako jih bo zastopal človek, ki je prijatelj gospodom na magistratu. Skozi več let je bilo tako, a kljub temu je bil ta okraj najbolj zanemarjen med vsemi okoličanskimi okraji. Slednjič so volili tega okraja sprevideli svojo zmotu in so pred 6 leti izvolili svojim zastopnikom veljavnega g. župnika, sedaj kanonika gospoda F. Kosca. Ta gospod jih je zastopal pošteno in značajno; bil je ta okraj po njem

tako zastopan kakor že dolgo let ne; in le iskreno smo obžalovali vsi, ko iz važnih razlogov ni mogel več prevzeti te naloge. Pred tremi leti ste moji molenkosti poverili svoje zaupanje. Iskreno me je veselilo to — ne radi sebe, ampak radi stvari. Kako bi se ne veselil zaupanja v takem okraju, o katerem so se nasprotniki bahali, da je izgubljen za nas za vedno?!

Z veseljem sem se lotil svoje naloge — da si sem vedel, da ta naloga ne bo lahka in še manje prijetna. Vedel sem v naprej, da bom moral doživeti marsikatero britko, toda prišlo je še veliko huje, nego sem pričakoval.

Na to je govornik podal plastično sliko o razmerah v mestnem zboru in o vrvenju v laškem taboru, ki se je začelo z ustanovitvijo takozvane »Democratice« — kakor opozicijske stranke proti sedaj vladajoči — in se je žalostno zaključilo s tem, da so se demokrati podvrgli zopet kakor kaki hlapeci in so postali huji, nego isti progressivci sami.

Tako so zopet naši slovenski zastopniki ostali edina opozicijska stranka.

Jaz sem slutil, je nadaljeval govornik, da pride tako. Ko sem po svoji izvolitvi prišel med vas zahvalit se vam, sem vam odkritosrčno povedal, da mnogo ne bom mogel doseči. Nisem hotel posnemati nasprotnikov, ki objublajo — vse. Vi ste bili zadovoljni z mojo izjavo, češ: če kaj dosežeš, dobro, a če ne dosežeš — saj tudi italijanski zastopniki niso nič dosegli za nas!

Danes naj vam podam sporočilo o svojem delovanju. In zopet moram biti odkritosrčen: ne bo mnogo dobrega, kar vam imam povedati. Pa saj ste sami razsodni ljudje in vidite, kako se na naši občinski upravi gospodari z našim denarjem.

Nam je bilo posebno paziti na dvojno: paziti smo morali na vaše gospodarske interese, a ob enem smo morali gledati, da ne bi radi tega trpeli politični in narodni interesi vse naše okolice. Paziti smo morali, da ne bi radi enega dela te naloge trpel drugi del. To je bilo čisto težavno. Radi bi vam bili pomagali, pak je bilo težko, ker nismo hoteli in smeli žrtvovati narodnega in političnega principa.

Da boste umeli, kako težaven je bil prvi, gospodarski del naloge, morate pomisliti, da nas niso hoteli voliti v nobeno od mnogih komisij, ki jih ima mestni svet. Zato pa smo se tem pridneje oglašali v zbornici sami. Ni ene prilike nismo opuščali, da ne bi povzdignili svojega glasu za gospodarske potrebe

naše okolice. Ne radi tega, da bi se hvalili — to mi ni bilo nikoli v navadi — ali da boste mogli pravično soditi o delovanju slovenskih zastopnikov, moram povdariti tu, da je celó eden italijanskih listov — »Gazzettino« — povdarjal o neki priliki, da bi bilo želeto, da bi tudi mesto imelo zastopnike, ki bi se tako pridno in vestno potožili za interese svojih volilcev, kakor delajo tako zastopniki okolice. (Viharen aplavz in živio-klice.)

Tu je govornik razpravljal posebno o mnogih gospodarskih potrebah II. okraja in so zborovalci temu delu razprave sledili z največjim zanimanjem. Dr. Rybář je zaključil ta del izvajanj, rekši, da gospoda priporočajo okolici — potrpljenje!

Ali temu se ni čuditi — je nadaljeval govornik — saj je celó v mestu samem mnogo zanemarjenega. V mestu samem se pojavlja nezadovoljnost se sedanjim gospodarstvom. To nezadovoljstvo je zadobilo izraza v ustanovitvi nove stranke »Domenico Rossetti«. In naj že zmaga na teh volitvah ta ali ona stranka, toliko je gotovo, da se gospoda ne bodo več upali tako samovoljno postopati v mestni administraciji.

Drugi del naloge slovenskim zastopnikom je bila obramba narodnih in političnih pravic. Okolica ima drugačne politične, narodne, kulturne interese, nego pa mesto. In iz te razlike izhaja ravno tisto veliko nasprotstvo, ki toli otežuje stališče slovenskih zastopnikov. Tu treba z ene strani nastopati taktčno, da nikdo ne more reči, da izživljamo, z druge strani pa navstajajo položaji, ko treba nastopati najodločneje. Tu je govornik omenjal (kakor izgled, kako malenkostni so gospodje iz večine v svojem sovražstvu) njihovo demonstracijo povodom smrti pokojnega škofa Sterka in pa njihovo divjanje proti nedolžni zastavi bratovščine sv. Cirila in Metodija. Pokojnega škofa so sovražili edino radi njegovega greha, da ga ni rodila italijanska mati! Vedno kriče, da mi hočemo Italijane uničiti. Resnica pa je ta, da jim mi nočemo ničesar vzeti, da jih spoštujemo, zahtevamo pa, da tudi oni spoštujejo nas. Njim je ljub Turk, Kitajec — le nas sovražijo. Kakor so postopali povodom smrti škofa, to je sramota za kulturni narod. Govornik je nastopil proti takemu početju, in jim povedal naravnost, kako žalostna je taka korajža, proti — mrtvim!

Potem je omenjal govornik, kako je ta lekeja razsrdila gospodo, kako so priredili demonstracijo v mestaem svetu, kako je gajerija pljuvala, kako so slednjič njega dejanski napadli in kako kričali, da se naši zastopniki

ne smejo nikdar več prikazati v mestnem svetu. Njihov bog ni naš Bog! Njihov bog je bog sovražstva, naš Bog pa je Bog ljubezni in odpuščanja.

Grozili so nam, da se ne smemo povrniti več. Ali mi poznamo njihovo korajžo. Nismo se dali oplasti, marveč smo se povrnili v zbornico in — gospoda so bili mirni in so nas celo pustili govoriti. In veste zakaj?! Zato, ker jim je bilo zažugano, da bo mestni svet razpuščen, ako bi se zgodilo kako nasilje.

Govornik je govoril na dolgo o volilni reformi in je v živih barvah označil ves tisti liberalizem mestne gospode. Zaključil pa je tako-le:

Mi nismo odjenjali in ne smemo tudi v bodoče. Sedaj nismo več tako brez orožja. Vemo si r, da nimamo prijateljev v nobeni italijanski stranki. Ali pridobili smo si nekaj družega — pridobili smo si respekt. Zdaj nas vsaj poslušajo in nam celo odgovarjajo. Vidi se, da so se jih naše besede vendar nekoliko prijele. To je vendar korak naprej. Slovensko zastopstvo danes reprezentira nekaj. To pozicijo, ki so si jo priborili, si morajo okoličani ohraniti, da ostanejo možje, da spoštujejo sami sebe! Potem jih bodo spoštovali tudi drugi. Če bi se začeli udajati, izgubljeno bi bilo vse. Pridobiti si spoštovanje — to je težko, izgubiti je pa je kaj lahko.

Veliko nismo dosegli, ali nekaj vendar. Ali to zavest imamo, da smo se trudili po svojih močeh. Krivda nevspehom je v razmerah — v naši težavni poziciji. Sovražstvo od strani nasprotnikov je silno, a mine nahanjamo nikake zaslonbe tudi tam, kjer bi je smeli pričakovati. Vlada se boji naših nasprotnikov in ne daje nam varstva. Mi imamo zaslonbo le v naših ljudeh, v zavednih okoličanih. In ako upoštevamo vse razmere, se moramo tem poslednjim le čuditi, da se drže tako čvrsto. Rečeš so, ali poštenjaki. Oni so, ki se stoletja že pošteno drže proti vsem navalom. Kdor ima take volilce, more biti ponosen. Zato sem tudi jaz opravičeno ponosen na svoje dosežanje volilce.

Dr. Rybář je govoril navdušeno, iz globe srca, a zborovalci so spremljali njegova izvajanja neprestanim pritrdjevanjem in so ob zaključku govorniku priredili ovacije.

Zborovalce Križmančič, dobivši besedo, je povdarjal, da drugi okoličanski okraji morejo le zavidati II. okraju na takem zastopniku. Večino v mestnem svetu in nje gospodarstvo je govornik označil s postopa-

dvomil več) dotlej, dokler se jej ne izpove popolnoma in jej ne pove, kar je bilo med njim in Blanso. On sicer ni smatral tega več za toliko zapreko kakor prvi čas; živa želja po Verinem sreča ga je omamila in sedaj je mogel povsem mirno opravičevati samega sebe. Ali — da bi začel govoriti o tem, tega vendar ni mogel.

Vera je med tem veselim srcem nadaljevala o Zlatici in o Lovrinčiču in o njiju medsebojni sreči. Popolnoma je pozabila na se in na svoje misli, ko je bila prečitala oni postskriptum.

— Ni so ju mogli golobje bolje izbrati — jaz sem prepričana, da bosta srečna — ona je tako dobra, pa tudi on!

— Naša sreča ni odvisna od nas — je pripomnil Lev.

— Res je, ne vsikdar — ali kadar jo človek resnično občuti, ko sta se našli dve taki srei — in ko človek zna biti dober in se ogiblje grehu ter ne teži za nemogočim, marveč se zadovoljuje z onim, kar je njegovo — tedaj tudi nesreča ne prihaja tako hitro, in ako je prišla, ima človek vsikdar tolažbo in obrambe v tem, da more reči: Bil sem nedolžen — pa se prenaša. Glavno je, da smo dobri — a Zlatica in Lovrinčič sta taka. (Pride še.)

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Spisal Ksaver-Sándor-Gjalski; prevel M. C. XXVII.

Kako bi se mogla ona vzdržati poleg Vande? Njen skromna duša, ki je bila poleg tega brez vsake zavisti, je ni ovirala, da ne bi priznavala Vandine krasote, a ovirala jo je, da se ni mogla popolnoma zanašati na svojo vnanost. In za hip je bila žalostna in je občutila neko vsmiljenje do same sebe. »Ne — meni ne sme nikoli dan kakor Zlatice!« — No, takoj se je tudi ona sama vstrašila take misli in jo je s silo odganjala od sebe.

Nadevši si svojo najboljšo obleko, vzemši dar (srebrno škatljico, katero je bila nekdanj dobila od svoje kume in ki jo je silno veselila od nekdanj) in povit šopek, odpravila se je v Lipnjak — zadovoljna, da je mogla v hiši vse urediti po potrebi, in radujoča se v naprej na veselju, ki ga bo imela Zlatica, ko dobi škatljico.

Bil je včer dan. O meglah ni bilo več niti sledi. Po zraku je vendar vel topel zduh in bilo je kakor v spomladi. Le pajčevine, ki so se zibale po zraku, so ob šumenju pa-

dajočega listja, spominjale na pozno jesen. No, ni ubrala najkrajšo stezico, da je došla do ceste. V isti čas jej je drdral proti njej lovski voz. Na zadnjih sedalih je bilo več ljudi. Cevi od pušek so se lesketale v solneu živo in srebrnim bleskom. Na visokem »kozliču« je sedela in držala uzde ženska, a poleg nje je bil možki. »Oni so!« — je šepnila Vera in je s strahom pričakovala kočijev. »Ako je on to, ki sedi kraj nje!«

Kočijica je pridrla do nje s strelovito brzino. Vera je prebledela — na kozliču je sedela Vanda in poleg nje Lev. Bilo jej je tako težko in ona se je tako razburila radi tega, da niti opazila ni pozdrava gospode, ali pa je pozabila odzdraviti. Njene oči kakor da so obvisle na Vandi in Levu. In ta pogled je moral biti bolesten, tužen — Kakor, da je Lev želel, da ne bo poleg Vande, zaprosil je Vando hkratu, naj ustavi konja, ter rekši, da takoj pride peš za družbo, je skočil s kozliča. Once Tomica, ki je sedel od zadej z Mikolašem grofom Parkovičem in še enim tujim gospodom, je raztegnil oči od začudenja ter je vprašal Leva silno nezadovoljno, kam noče.

— Imam nekaj silnega povedati gospici Veri, je odgovoril Lev mirnostjo nenavadno pri njej. Vanda ga je vprašala začudeno in

po obrazu jej je spretelet sarkastičen nasmeh, no, ni rekla ničesar, ampak je z dolgim angleškim bičem udarila konja, da sti plemeniti živali poskočili ter zdirjali dalje s silno brzino. Vera je mej tem odšla dalje nekoliko korakov in Lev jo je moral doteči.

— Kaj tako hitre in kam?

— V Lipnjak! — je odgovorila Vera, sileča se, da bi skrila svoje razburjenje in radost, ki jej je napolnjevala njeno notranjost, da je Lev radi nje ostavil »ono drugo«. »Meni, meni zavoljo storil je on tako — oh — kako dober je!« — je govorila sama sebi, mej tem, ko mu je pripovedovala, zakaj gre v Lipnjak.

Tu vidite — kako sta nas izbenadila Zlatica in Lovrinčič — jej je segel Lev v besedo, gledajoči naravnost v njeno krasno, sedaj tako veselo lice. — Srečna ona! — je zaključil in utihnil. Hotel je reči kaj, po čemer bi mogla Vera slutiti njegova čustva, a on da bi iz njenega odgovora izvedel, da-li se ona za koga zanima. No, ničesar mu ni moglo priti na misel. In tudi njega sta prevladala plahost in nesigurnost. Bal se je, da ne bi rekel kaj, a čemer bi se deklaci zameril. Poleg tega se mu je dozdevalo sedaj, da on ne sme govoriti z Vero o svoji ljubezni do nje (na kateri ni od onega večera niti

njem proti pokojnemu škofu, z sfero Adelmanna (ki je poneverjal kakih 10 ali 12 let, ne da bi bil kdo kaj zapazil), z nesrečnim vprašanjem vodovoda itd. Zato ravno je potrebno, da okolica pošilja v zbornico samo razumne in vešče ljudi, ki so dobro poučeni v vseh strokah uprave. Ostanimo torej zvesti — tako je zaključil — kajti kdor zaničuje samega sebe, ni vreden, da ga zemlja nosi. (Buren aplavz.)

Zborovalec Josip Čok: Mi smo žuli iz ust našega zastopnika, kako težko nalogo so imeli naši zastopniki in koliko muke so morali trpeti. Zato so zaslužili in polni meri, da jim ostanemo zvesti. Predlagam torej, dragi sovaščani in volilci, da pojdimo vsi na volišče in oddajmo vsi svoje glasove za našega dra. Rybářa. (Ploskanje in živio-klici.)

Ko je predsednik g. Pečar dal na glasovanje ta predlog, so se, glasno vsikljaje, dvignili vsi volilci in čuti je bilo klicav: Ko bi imeli po deset rok, bi jih vzdignili.

Ko se je poleglo navdušenje, je spregovoril dr. Rybář:

Spoštovani volilci! Vi ste se izjavili ravnokar, da hočete zopet voliti mojo malenkost. Vsprejmite zagotovilo, da istotako, kakor sem se pred 3 leti veselil vašega zupanja, sem tudi danes ponosen na take volilce. In kakor sem se tedaj z veseljem lotil dela za gospodarske in narodne interese naših okoličanov, tako bi tudi danes z veseljem vsprejel to sicer težavno ali častno nalogo.

Gospodje volilci! Težko mi je, da se moram dotakniti nekaj neprijetnega. Dosedaj nam je dajala moralno zaslonbo zavest, da je vsa javnost v soglasju z našim društvom. Sedaj pa kažejo razna znamenja, da take moralne zaslonbe ne bo več. Sedaj so se v nekaterih krajih začela pojavljati nasprotstva od — slovenske strani in da se je to nasprotstvo jelo petiti tudi zunaj. Kakor sem dozdaj rad deloval na političnem polju, kakor sem do sedaj navdušeno posvečal svoje skromne moči povspenjuvanju narodnih, gospodarskih, političnih in socialnih interesov tržaških Slovencev — vendar bine mogoče vršiti več te naloge, ako bom videl, da ni več nekdanjega sporazumljenja, ako bi videl, da se med rojaki pojavljajo dvomi kakor da nismo delali izključno v njihovem interesu! Če ni drugače, mi se radi umaknemov svoje pisarne, kjer bomo še uspešneje nego smo dosedaj varovali koristi svojih varovancev. Jaz vam moram izjaviti tu slovesno: jaz sem pripravljen boriti se v političnih bojih proti vsakemu sovražniku, le proti svojim bratom nikdar!

Če bom videl, da se ohrani stara sloga — tista sloga, ki se je na zadnjih državno-zborskih volitvah pokazala mogočnim faktorjem, tako, da smo celo Italijane spravili v strah za njih Horta — če se ohrani ta sloga, bi rad deloval dalje. Če bo pa drugače, jaz se odtegnem. Čim bomo imeli gotovost, da te sloge ne bo več, pride ura, ko nam bo odstopiti ter prepustiti drugim, naj pokažejo oni, koliko znajo in morajo!

Za danes vsprejmite mojo prisrčno zahvalo na zupanju, ki ste mi jo izkazali danes znova in ki je toli častno za me.

Na vsaki način pa se obračam do vas z iskreno prošnjo: oddajte svoje glasove edino le kandidatu, ki vam ga priporoči politično društvo »Edinost«!

Ob grobni tišini se je oglasil za besedo g. kanonik Fran Kosec:

Nesloga je začetek politične smrti. Med volilci tega našega okraja ne opazamo nikake nesloge. Svoje zastopnikom moramo priznati, da so jim pošteno trudili za nas. Čudežev seveda niso mogli delati. Tega tudi ne smemo zahtevati od njih. Ali delali so in imeli so najboljše namene. Zato menim, da je danes naša dolžnost, da jim na tem shodu izrečemo na slovesen način svoje zupanje.

Čim je govornik izrekel zadržo besedo, so zaorili frenetični živio klici in je bil predlog gospoda kanonika Koseca vprejet enoglasno in na demonstrativen način.

Ker se ni nikdo več oglasil za besedo, je predsednik g. Pečar zaključil zborovanje s ponovnim toplim apelom, naj na dan volitve vsaki volilec stori svojo dolžnost, da bo volitev častna za našo stvar.

Volilci so ostali dalje skupaj in so živo komentirali izjavo dra. Rybářa. Vsi pa so ponavljali zopet in zopet, da g. Rybář mora ostati zastopnik II. okraja.

Politični pregled.

V Trstu, 14. aprila 1903.

O položaju. V svoji velikonočni številki je napisala praška »Politika« nastopna razmotrivanja o položaju:

Povelikonočno zasedanje državnega zbora se prične v znamenju aprilskega vremena. Noben politični meteorolog ne more reči, da-li je pričakovati stalnega, vedrega vremena, ali pa novih viharjev. Takoj po zopetnem sestanku poslanske zbornice pride v razpravo vprašanje reforme poslovnega reda. Nemci so že v odseku uveljavili svojo zavlačujočo taktiko. Oni odklanjajo temeljito, času primerno spremembo statuta zbornice, ker si nočejo zgraditi poti do — obstrukcije. Boje se ob vsaki priliki, da bi se kar od sebe zopet sklenil obroč desnice. To je za Nemce odločilna točka v situaciji.

Oni bi takoj posegli zopet po skrajnem, ako bi brez njih navstala večina. Zato odklanjajo vsako globljo zarezo v to, kar je. Vprašanje je, da-li se bodo druge stranke kar tako pokorile njihovim diktatom. Poljakom in konservativcem ne zadošča mera »reform«, ki je hoče koncedirati levice, istotako je češko veleposestvo bolj raztegnilo okvir svojih namenov. Mladočehi pa so izjavili takoj začetkom razprav, da cilj reforme mora biti ta, da se prepreči možnost vsake obstrukcije. V odseku se je po njihova gorečnost znatno ohladila; ne, morda štedijo se svojimi močmi do odločitve v plenumu, tako, da je pričakovati, da zastavijo s povišano energijo, da ne pride do veljave ravno tista »reform«, ki bi bila ravno Nemcem prirojena na život.

Ali vse to je le predigra. Glavna akcija se bo tikala parlamentariške razprave carinarskega tarifa in avstro-ogrske nagodbe. Tu se pokaže, v koliko se Nemci brez razlike stranke pokore ministerskemu predsedniku. Dosedaj je še le zgornje-avstrijska skupina katoliškega centra dala razglasiti v svojem glasilu, da bo brezpogojno glasovala za nagodbo z Ogrsko. Tudi nje liberalni nasprotnik ne bo hotel zaostajati.

Druge glasove, kolikor jih manjka do večine, bo moral gospod Koerber zbirati. — Krščanski socialisti so že oistro odpovedali; no, morda se dajo še pregovoriti, ako se vlada pokaže bolj pristopno ob vprašanju razširjenja Dunaja. Nemška napredna stranka teče le tako poleg drugih. Ista stori, česar ne bo mogla opustiti nemška ljudska stranka. Pa tudi če so dru. Koerberju gotove vse te skupine, treba mu še Poljakov, da bo mera polna. Testo je zameseno, da-li pa pride v peč? To bo bitstveno odvisno od izida shoda čeških zaupnikov, za k teri shod delajo radikalni elementi velike priprave. Preko Gradea daja vlada razglasiti, da posledica obstruiranju bi bilo vladanje s § 14. Tako se torej tudi najbližja bodočnost kaže v nedoločenih konturah. Ali se zjasni to mračno aprilsko vreme, ali pa se razvnamejo viharji?! Doba po pomladanjem ekvinociju je rada jako kritična...

Položaj na Ogrskem. Barometer, ki kaže politično položanje na Ogrskem, je hkratu zopet precej padel. Tako nam vsaj naznanja najboljša nemška prijateljica viteških Madjarov — »Neue Freie Presse«. Takoj po zadnjem obisku g. Szella (pred nekoliko dnevi) se je bil raznesel glas, da je ogrski ministerski predsednik na Dunaju popolnoma prodir se svojimi zahtevami v zmislu madjarskih šovinistov in da je dosegel tolikih koncesij — glede 2-letnega službovanja v armadi in sprememb vojne predloge —, da bo mogel potolažiti opozicijo in se pobotati ž njo, da ne bo odrekala sredstev, ki jih potrebuje država za vsakdanje potrebe, to je, da opozicija ne bo obstruirala proračunskega provizorija. Sedaj pa zatraja gori rečeni list, da položaj je istotako napet, kakor je bil, ko se je razšla zbornica na počitnice. Vlada da odločno odklanja kompromis, ki ga je ponudila opozicija; kompromis namreč v tem zmislu, da bi vlada zapostavila vojno predlogo in da bi zbornica prej razpravljala o proračunskem provizoriju in o nagodbi. »Neue Freie Presse« zatraja, — da glede vojnih predlogov vlada ne misli privoliti v nikake koncesije ter bo zahtevala brezpogojno, da se jej dovoli začasni proračun. A v drugem slučaju da hoče voditi posle dalje tudi brez parlamentarno dovoljenega proračuna.

Dunajski list pripominja, da potem pride v hitrejšem tempu do odločitve.

Toda vprašanje je tu, na katero stran se nagane odločitev?! Jako možno je ob ogrskih razmerah, ko je vlada vedno le koodjutorica opozicije, da vendar-le opozicija stori korak dalje na potu dosežanja svojih aspiracij in da bo zopet naša polovica morala plačevati račune za to, da je g. Szell »ukrotil« svojo drago in ljubo opozicijo.

Na kongresu slovanskih novinarjev bodo na dnevnem redu nastopni referati: o novem tiskovnem zakonu (ref. Bauprè), o dostavljanju poštnem, železniškem, brzojavnem in telefonskem (poljski referent), o organizaciji jugoslovanskih novinarjev (ref. G a b r i š e k), o odnošajih hrvatskega novinstva (referent Heimrl), o organizaciji srbskih novinarjev (ref. srbski novinar), o češko-slovanski tiskovni kancelariji (ref. Prokop Gregor).

Dogodki na Balkanu. Iz Skadra v Albaniji poročajo, da je sedaj popolnoma jasno, da dobivajo Albanci javno potuho od turške vlade, ki je večinoma v rokah upljivih odličnih Albancev, in katerim pripade sam sedarji veliki vezir (turški ministerski predsednik). Poleg tega so tudi poveljniki sultanove telesne straže Albanci, kateri vspodbujajo svoje sorojake, naj ustrejajo.

Zatrjuje se, da so prvaki Albancev dobili te dni iz Carigrada neko vspodbujevalno pismo, na sestavljanju katerega da je udeležen tudi veliki vezir. Pismo se glasi: »Bratje Arnavti! Ne bojte se djaurakih (kristjanskih) konzulov, oni Vam ne morejo ničesar storiti. Ako Hilmi paša in Šemsi paša ne bodeta vodila svoje politike tako, kakor je v naših namerah, utegaeta zaigrati glavo. Padiša (-ultan) noče, da bi se Vam odvzeli stari privilegiji in ako bi to tudi hotel, je on v naših rokah in v rokah arnautske telesne straže, in ve dobro, da bi ostal v oblasti mladoturških enisarjev, ako bi mu ta straža znanjkala. Vaši sorojaki v Yldiz Kiosku so mogočni in so najboljše podporo Abdul Hamidovega prestola. Ako se Vi udaste tujemu upljivu, je naša stvar izgubljena; ako se pokažemo slabotne, izgubi sam padiša v nas ves ugled, katerega ima do sedaj in za nas bo končana«. To pismo je v dokaz, da Turčija ne misli resno na uvedbo reform ter da nalašč podpihuje Albance na upor proti reformam, samo da se bo mogla izgovarjati, da jej o najboljši volji si mogoče ustreči zahtevam Avstrije in Rusije.

Angleški listi poročajo, da se je med Turčijo in Grško sklenila tajna pogodba, glasom katere se Grška obvezuje, da bo v slučaju vojne 18 mesecev ostala neutralna in na splošno, da bo podpirala Turčijo v borbi proti Slavonom v Macedoniji in drugih pokrajinah; Turčija pa se ne bo več protivila priklapljeju Krete k grški državi.

Republikansko gibanje na Španjskem. Iz Madrida poročajo, da so se toliko tamkaj, kolikor v provincijskih mestih Španjske vršili predvčersjšajim republikanski shodi. Shoda v Madridu se je udeležilo kakih 15.000 oseb, onega v Barceloni kakih 20.000 in vseh shodov po deželi skupno 300.000 oseb. Na shodu v Madridu je govoril posl. Costa, ki je oistro kritiziral moarhistično vlado ter menil, da ne bo dolgo, ko zmaga republikanska ideja. Po shodu je posl. Costo spremijalo na tisoče oseb, katere so vsikljali: »Živela republika!«. Na shodu v Barceloni se je sklenilo združiti vse republikanske frakcije v veliko republikansko stranko ter vodstvo iste poveriti Salmeronu.

Potovanje predsednika francoske republike. Predsednik francoske republike Loubet je na svojem potovanju v Algir dospel večeraj jutraj v Arles. V odgovoru na neki pozdrav je odgovarjal, da se je že za časa cesarstva boril za republiko in da se njegova ljubezen do republike sedaj ni prav nič zmanjšala. Dejal je, da bi se ga razžalilo, ako bi se mislilo, da bi mogel soglašati z nasprotniki republike. Na to je predsednik nadaljeval svoje potovanje in dospel ob 8. in tri četrt uri v Aix, kjer ga je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo.

V Marzelju priredila je trgovinska zbornica Loubetu na čast banket, katerega se je udeležilo 450 oseb. Loubet je v svojem govoru na banketu povdarjal, da trgovina v tem mestu stalno napreduje in je priporočal slogo med delavci in gospodarji. Tudi v Marzelju je narod navdušeno pozdravljaj Loubeta in vsikljal njemu in republiki.

Pred Algir dešla je večeraj tudi ruska vojna mornarica, katera bo navzoča o vsprejemu Loubeta.

Tržaške vesti.

Občinske volitve v mestu so začele danes s IV. razredom. Agitacija po glasilih obeh strank je te dni uprav na višini tiste kulture, na kateri jih mi nismo nikdar zavidali. Osebná zasramovanja so tolika, kakor so možna le ob podivjanih razmerah.

Volitve za IV. razred se zaključijo jutri in je, v kolikor se da soditi zmaga »Patrie« gotova, ker v tem razredu društvo »Domenico Rossetti« niti ni postavilo kandidata. Največje zanimanje se obrača glavni bitki v tretjem razredu, kjer nova stranka šteje mnogo privržencev.

Volilni shod v Bazovici. Ob isti uri večeraj, ko se je vršil volilni shod v Lonjerju, se je vršil volilen shod tudi v Bazovici. Udeležba je bila lepa in se je shod izvršil najlepše. — Volilci so enoglasno vsprejeli kandidaturu dosedanjega zastopnika V. okraja, g. Ivana Gorjupa, posestnika na Opčinah. Poročilo pride.

»Patria« in slovenski odpadniki. — Nekdo, ki si je vzel časa, da je vsaj površno pregledal imena volilcev na proglasu »Patrije« je seštel samo 257 slovanskih primkov in med temi celo enega, ki ni v volilni listi. Compara Giuseppe ni volilec! Compara Giovanni in Stibiel Enrico pa nista člena »Patrie« in nista tudi podpisala nikaškega proglasa! Cante Gasparo tudi ni podpisal in ni člen te družbe!

Kaka je ta igra, o gospoda della camorra?!

Res je sicer, da se gospodovalna klika izgovarja, češ, da so na proglasu le ona imena volilcev, ki so bili pismeno vprašani za podpise in ki so dovolili svoje podpise s tem, da — niso odgovorili zanikalno!

Res je to, ali res je tudi, da je tak, način lovljenja podpisov nečasten! In to osobito za stranko, ki vedno trdi, da ima vse meščanstvo na svoji strani!

Hinavščina, tvoje ime je — »Slovenec«! Isti »Slovenec«, ki vedno kriči proti »Slovenskemu narodu«, očita je temu listu, da podpira nemštvo na Kranjskem, isti »Slovenec« podpira na vse pretege nemški in protislovenski zistem na cerkvenem polju v našem Primorju. V tem svojem boju meče vsa možna sumničjenja proti »Edinosti« in tržaškim rodoljubom. Med drugim piše v svoji 74. številki v »kotčku za liberalce« tako le:

»Kot ilustracijo »katolicizma«, ki ga goji »Edinost«, nam služi to, da so »katoličani« od »Edinosti« poslali te dni v Zader riemanjsko deputacijo, kjer so osebnó zahtevali od metropolitu vsprejem v pravoslavje.«

Da zamore »Slovenec« to svoje obrekovanje tudi dokazati, pozivljamo ga, naj nam pove imena onih »katoličanov od »Edinosti«, kateri so poslali riemanjsko deputacijo v Zader. Potem bomo govorili dalje.

Pevsko društvo »Kolo« naznanja svojim gg. pevcem in pevkam, da bo jutri, v sredo, dne 15. t. m. vaja za možki zbor, v nedeljo, dne 19. t. m. pa vaja za mešani zbor.

Včerajšnji izleti. Včeraj popoldne se je odpeljalo na parnikih: v Mila 260 oseb, v Izolo 505, v Piran 115 in v Koper 155; po železnicah pa: po državni 650 in po žužni 820 oseb.

Beg zarubljenega parnika. Včeraj je iz naše luke pobegnil grški parnik »Aghias Trias«, ki je bil pred dvema mesecema zarobljen od tukajšnje sodne oblasti, ker je njegov lastnik trgovec C. Gonghachiju dolžan 50 tisoč frankov. Vsed turubežni ne bi se bil parnik smel oddaljiti iz luke in je to storil skrivaj. Njegov beg pa je zapazil čuvaj na svetilniku in o tem obvestil pomorsko oblast. Ko so pa piloti došli na obrežje, je bil parnik, ki je plul z vso silo, že blizu Pirana. Tukajšnja pomorska oblast je na to brzojavno naprosila poveljništvo vojne mornarice v Pulju, naj odpošlje dve terpedovki na lov za parnikom »Aghias Trias«.

Dražbe promlénin. V sredo, dne 15. aprila ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe promlénin: pri sv. Ani št. 204, stebel iz belega kamna in drugo delano kamenje; v ulici Cecilia št. 8.A, umivalnik z marmorjem in ogledalo; v ulici Kandler št. 2.A, hišna oprava; v ulici Caserma št. 14, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 8.7, ob 2. uri popoldne 15. C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.9.

— Danes plima ob 9.56 predp. in ob 9.12 pop.; oseka ob 3.31 predpoludne in ob 3.18 popoldne.

Kakor je splošno znano, dajajo Mauthnerjeva semena za repo in klajo velik dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in evetljice.

40.000 kron znaša glavni dobiček loterije za ogrevalne sobe. Opozorjamo naše cenjene čitatelje, da bo srečkanje nepreklicno dne 23. aprila 1903 in da se vsi dobitki izplačajo od dotičnih zalagateljev s 10% odbitkom v gotovini.

Vesti iz ostale Primorske.

Trgovski dom v Gorici. »Trgovska obrtna zadruga v Gorici« je kupila poleg javnega vrta v Gorici stavbišče za okroglo 52.000 K, kjer hoče sezidati »Trgovski dom«. To je brezdomno najlepši stavbeni prostor. Zadruga dobi tako svoj krasen dom, a poleg nje tudi druga narodna društva. V domu bo tudi krasna gledališka dvorana. Načrte za »Trgovski dom« je izdelal gospod dr. Maks Fabiani.

O tej priliki naj omenimo še, da je neka slovenska družba kupila tudi hotel »pri Jelenu« s staroznano pivarno »Eiskeller«. V hotelu je 31 sob za tujce in poleg raznih prostorov tudi največji salon v Gorici in lep vrt. »Goriška ljudska posojilnica« pa dozida svoji glavni hiši v Gosposki ulici še drugo nadstropje in poda tej stavbi moderno lice. Tudi za to zgradbo je izdelal načrte gospod dr. Maks Fabiani.

To bi bile torej vesele vesti iz Gorice.

× **Bralno društvo »Hubelj«** na Ustji priredi dne 19. aprila javno veselico s plesom na korist društvu in sicer na vrtu gospoda Stibilja. Svirala bo polnoštevila godba iz Prvačine.

× **V Opatiji** je bilo od 1. septembra 1902. pa do vstetega 8. aprila 1903. 12373 oseb. Od 2. aprila 1903. do vstetega 8. aprila je prirastlo 850 oseb. Dne 8. aprila 1903. je bilo navzočih 2540 oseb.

× **Prejeli smo in objavljamo:**

»Slavnemu
uredništvu »Edinosti«
v
Trstu.

Slavnost je napročeno, da blagovoli sprejeti k objavi nemškega vabila k občenemu zboru deželnega učiteljskega društva za Goriško in Gradišansko v cenjeni Edinosti 11 t. m. sledečo izjavo:

1. Podtikate se mi v »Edinosti« dve prapovisni napaki, katerih v mojem vabilu ni in pridete na račun stavca, uredništva ali dopisnika (e?).

2. O jeziku, v katerem ima vabiti predsednik omenjenega društva člane k občenemu zboru, odločuje društveni občni zbor. Sedaj veljavni sklep veže predsednika, da mora dopisovati članom o skupnih zadevah, o katerih se pošilja obvestilo vsem društvnikom, v nemškem jeziku; društvnikom pa je na voljo čano, da dopisujejo predsedništvu in odboru ter stavijo pismene predloge za odločbo seje in občni zbor vsak v svojem jeziku. Zaradi tega ni treba, da se katero rodoljubno srce krči in jezi na me in to tem manj, ker dobimo za prihodnje triletno dobo laškega predsednika.

V Ajdovščini, 19. aprila 1903.

Fr. Bajt,
nadučitelj.

Tudi ta odgovor gospoda nadučitelja Bajta podajamo brez komentarja in prepustimo rodoljubni slovenski javnosti, naj le sodi sama.

Ze porečemo tudi mi svojo. V tem hipu imamo vršiti drugo najbo naloge. Ali to bodi povedano, da smo tisto nemško povabilo prejeli od znanega člana rodbine, ki je vsa odločno v narodno naprednem taboru, a prejeli smo je z opazkami, katerim se je videlo, da so narekovane od ogorčenja.

× **Uvedenje druge vsakdanje poletne poštne vožnje med Bovecem in Rabljem.** S 16. aprilom t. l. uvede se med Bovecem in Rabljem druga vsakdanja poštna vožnja v zvezi z že obstoječo poštno vožnjo med Rabljem in Trbižem (odhod iz Rablja ob 11. uri 35 m. dop., dohod v Trbiž ob 12. uri 45 m. pop.; odhod iz Trbiža ob 1. uri 15 m. pop., dohod v Rabelj ob 2. uri 45 m. pop.) s sledečim voznim redom: odhod iz Boveca ob 8. uri dop., prihod v Log ob

9.35 uri dop., prihod v Rabelj ob 11.20 uri dop.; odhod iz Rablja ob 2.55 uri pop., dohod v Log ob 4.40 uri pop., dohod v Bovec ob 5.50 uri pop.

Ta poštna zveza se bo vzdrževala od 16. aprila do 15. oktobra vsakega leta.

Vesti iz Kranjske.

× **»Glasbene Matice«** v Ljubljani oratorij »Sv. Frančišek«. V »Slov. Narod« čitamo: Razprodaja vstopnic in sedežev za oratorij je jako živahna. Oglašja se tudi občinstvo iz dežele. Iz mest, kakor iz Celja, Kamnika, Gorice, Trsta in Zagreba je došlo že več naročil. Tržaški škof dr. Nagl je napovedal svoj prihod k oratoriju. Glavno solistovsko vlogo »Sv. Frančiška« bo pri teh izvajanjih dne 22. in 23. aprila pel junaški tenor in operni pevec iz Zagreba gospod Ernest vitez Cammarotta. Tenorist, ki je jako čislán in pripoznan, je že definitivno dobil dovoljenje od gledališke intendance in potrební dopust za sodelovanje v oratoriju v Ljubljani, tako da se ni bati odpovedi. Vojaske orkester bo izdatno pomnožen. Pater Hartman dospe v Ljubljano v ponedeljek dne 20. aprila, iz Monakova, kjer v prvem tednu po velikonoči vodi v veliki Kaimovi dvorani na povabilo bavarske princezine Ludovik-Ferdinandove svoj oratorij »Sv. Peter«. V Monakovem izvajata zbor Progresovega društva in Kaimov orkester njegov oratorij. V Ljubljani bo z zborom in orkestrom na izvajanju oratorija v stolni cerkvi udeleženi 220—230 oseb. Odbor »Glasbene Matice« naznanja, da je za prvi dan oratorija t. j. dne 22. aprila, dobiti še nad 250 sedežev. Govorice, da je za prvi dan že vse razprodano, so torj izmišljene.

Dopolnilne občinske volitve v Ljubljani se bodo vršile dne 20., 22. in 24. aprila.

Vesti iz Štajerske.

— **Za veliko narodno slavo**, ki se bo vršilo v Mariboru dne 7. junija na korist družbi sv. Cirila in Metodija, se delajo najrazsežnejše priprave. Izvoljenih je več odsekov, da se tem ložje in popolneje zmore silna naloga.

— **Nesrečna žena** je 60-letna udova sodnega pristava, Franja Kulovitz v Mariboru. Domišlja si namreč, da jej puščajo v stanovanju strupene pline, ki naj bi jo zadušili. Zgodilo se je že, da je po noči z nabasanim revolverjem hodila po hiši, da bi ustrelila svoje »preganjalec«. Ker pa je začela postajati nevarna, so jo odveli v opazovalnico v Gradec.

— **Učiteljski veteran.** V Gradcu je umrl vpokojeni učitelj Fran Fassl v visoki starosti 90 let. Kakor ljudski učitelj je pokojni deloval 51 let. V letu 1848. je služboval v Celju in je bil v onih viharjih dneh kapelnik nacijske garde.

Književnost in umetnost.

»Jadranc«. V soboto izšla je v našem mestu prva številka Dr. A. Tresić Pavičičevega tednika »Jadranc«. Vsebinska mu je vezelozanimiva a priobčeni program jako razsežen, ker se bavi z vsemi pogledi narodnega duševnega, gospodarskega in političnega življenja. Izlasti povdarja že uvidoma, da je ideal jedinstva in svobode neizogibna življenska potreba za sleherni narod. Program se bavi najprej z ekonomsko bedo, v katero so narod hrvatski potisnili oni, ki ga upravljajo po mačehovski. Potem se ozira na politiko starih osobito Kvaternika in Starčevića. Govoré o nalogi »Jadranc« pravi, da temu listu bo naloga javnosti narodu, posebno pa mladini, da se ni razloga za obup in da ni smeti zgubljati nade v bodočnost Hrvatske. Nadaljna poglavja v programu so: Književnost i patrijarizem, Čezn ée za napretkom v književnosti, Razne grane ljudbe, Strane književnosti, Uzgoj naroda. Tej poslednji nalogi se hoče posebno posvečati, zato je določil listu jako zmerno ceno, da se isti razširi v čim širše sloje, osobito mej mladino.

List prinaša tudi navdušeno pisan članek o našem Mate Mandiću, v katerem opisuje pisatelj Viktor Car Emin, kako je gospod prof. Mandić žrtvoval radi »Naše Sloge« vso lepo bodočnost, ki mu je bila gotova, koliko proganjanja je moral pretrpeti radi tega lista in kako strupeno ga sovražijo nasprotniki tudi kakor poslance v deželnem zboru. Članek zaključuje: »A momenti našega življenja, izpolnjeni imenom Mate Man-

drič, svetli so in sijajni. Mi jih najtopleje priporočamo na razmišljanje vsem onim, ki mislijo, da so iz katerih-koli razlogov prisiljeni izgubiti vero v idejale naroda in domovine...«

List izhaja vsako soboto in stane do konca leta 8 K; za dijake, učitelje in delavce 5 K. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v ulici Molin piccolo št. 3, III. nadstropje.

Brzobjavna poročila.

Demonstracije povodom katoliškega kongresa.

BREST 13. (B) Povodom katoliškega kongresa, ki se je vršil tukaj, je bilo mesto pozorišče protiklerikalnih pojavov. Policija je bila prisiljena poseči vmes, o čemer je prišlo do spopada. Ea policijski komisar in več policijskih agentov je bilo ranjenih.

Ustaja v Maroku.

MADRID 13. (B) Glasom uradnega sporočila iz Melile so ustaši zažgali mino, položeno v utrdbo Fraiana. Posadka se je branila nekoliko časa, a potem je zbežala na španska tla. Glasom privatnih poročil je ob tej priliki, ko je bila razstreljena trdojava, prišlo ob življenje 40 mož, med njimi en častnik.

Smrt konzula Ščerbline.

CARIGRAD 13. (B) Na »requiem« za pokojnega konzula Ščerbline ni rusko poslanstvo razposlalo nikakih vabil Turkom. Isti so došli brez povabila. Včeraj popoldne je vojni minister napravil ruskemu poslaniku Sinovjevu sožalni obisk. Vest, da je ruski poslanik že zahteval zadoščenje in odškodnino za umorstvo Ščerbline, je neresnična. Od turške strani se pripoznava, da se morilec Ščerbline mora obesiti.

Odlikovanja.

DUNAJ 14. (B) Cesar je podelil red zlatega ruma princu Alfredu Liechtensteinu, deželnemu maršalu knezu Lobkovicu, knezu Niklaju Esterhazyju, knezu Alojziju Schöenburgu, grofu Karolu Lanckoronskemu, mejnemu grofu Pallaviciniju in grofu Gyuli Szechenyiju. Ministerskemu predsedniku dr. Koerberju je podelil cesar veliki križ Štefanovega reda.

Krvav pretep med nemškimi in avstrijskimi vojaki.

LONDON 14. (B) Reuterjeva pisarna javlja včerajšnjega dne: Med kakimi 50 nemškimi vojaki in istotolikimi avstro-ogrskimi vojaki je navstal v neki gostilni prepir, ki se je razvil v hud pretep na ulici. Bojevalci so rabili opeko in palice, nekateri njih tudi nože in druga orožja. Veliko število Kitajcev so bili priče tega pretepa. Ene nemška stotnija z nasajenimi bodali in ene avstrijska patrulja sti ločili bojevalce in izpraznili ulico. Več njih obeh strani so odveli v bolnišnico. Oba kontingenta vojakov ostane konsignirana več tednov.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcijski list »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcijski list »Edinost« v Trstu.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani II) — BARKOVLE (zraven pokopališča)

Izvršuje vsakovrstna in najfineja ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen). Zage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

Prodajalnica ur

F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar c. kr. priv. južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti) nasproti šte. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše v katerikoli množini in kateresibodi vrste, kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoi

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mederni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant

v TRSTU

ulica S. Giovanni št. 5, I. nadstr.

Izvršuje izdelanja z emajlom, porcelanom, srebrom in zlatom. Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zoborje.

ORDINIRA ob 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura obstoječa iz

14 krasnih dragocenih predmetov

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom točno, urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
- 1 krasna gldin ali nikljasta okropna veržica s privescem. Pariški sistem.
- 1 goldin igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žapno ogledalo v etviju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont, vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, trdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarajoče sprejem v 8 dneh nazaj in povrnen denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Poziv!

Nad 1.500.000 možkih, ženskih in otrok je bilo v teku treh mesecev brezplačno pogostenih od dunajske družbe za ogrevalne sobe. Vsak blagomisleč naj bi to humanitarno društvo podpiral z nakupom ene srečke za ogrevalne sobe, kajti na ta način ne opravi le čn usmisljenja, marveč se tudi lahko osreči z glavnim dobitkom od 40.000 kron, katero srečkanje bo nepreklicno dne 23. aprila.

Srečke za ogrevalne sobe po 1 K

se prodajajo pri upravi loterije na Dunaju L. Doblhofgasse 9, kakor tudi v vseh menjalnicah, loterijskih kolekcijah, tabakarnah itd. itd.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond **25.000.000 K.** Izplačane odškodnine: **75.000.000 K.**
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje posloplja in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Alojzij Galperti
nasl. Fr. Hitty
TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.

Zaloga snovij za moške iz tu in inozemskih tovarn.

Perilo — Platnina — Pletenine — Pleteno spodnje zimsko perilo.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke po meri.

Opčine — Repentabor

Da ugodni željam in udolu n. p. n. občinstva je podpisani začeti z jutrošnjim dnem organiziral vožnje z »žardinjerami« vsake nedelje. Vožnje bodo v zvezi s prihodi električnega tramvaja na Občine. — Odhod iz Trsta ob urah 8.36 in 10.28 predpol. — Odhod iz Repentabora ob urah 3.50 in 6.30 popoldne. Cena za vožnjo z Opčine v Repentabor in nazaj 30 nov. V Repentaboru najdejo izletniki vsako udobnost, izborna vina in isto tako kuhinjo — vse po zmernih cenah. V nadi, da ga slava občinstvo predpre v tem podjetju, belži

Štefan Ozbič.
Edina zaloga na Kranjskem
lekarna Piccoli
„PRI ANGELJU“
Ljubljana, Dunajska cesta.

Železnato vino
LEKARJA Piccoli - ja v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah

krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe

Pol literska steklenica velja 2 K.
Zunajna naročila izvršuje lekarnar **Gabrijel Piccoli** v Ljubljani točno, ako mu se pošlje znesek po poštne povzetju.

Tudi se prodaja v vseh lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Goriškem in Tolminskem po K. 2-40 steklenica.

Obuvala!
Pri Pepetu Kraševcu
zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.

Poštna naročbe se izvrše takoj. Pošiljatelj se poštne proste.

Izvezema vsako delo na debelo in drobno ter se izvrše z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča **Josip Stantič** čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloyd.

Predzadnji teden **Glavni dobitek**
kron **40.000** kron

Srečke za ogrevalne sobe (Wärnestuben-Lose) **po 1 krono**

Vsi dobitki se od prudajalcev izplačajo z 10% odbitkom v gotovini.

priporočajo:
Josip Bolaffio, Mandl & Co., Mercurio Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiffmann, S. Tavella, Figli di O. Zueulin v Trstu

Prodajalnica obuval Julija Romanelli
CORSO 8.

Velikanski dohod za spomladni čas.

Obuvala za gospode
črna, angleška po gl. 3.20, rumena, po gl. 3.50
Specialiteta ubuval za dečke.

Obuvala za gospe.
črna ali rumena, angleška po gl. 3.50
nizki čevlji lakirani ali beli po gl. 1.90
Naročbe po meri.

Rujavi čevlji za moške ali ženske po gl. 2.50

MUZIKALIJE-
Katalogi za
Klavir
Harmonium
Gosli
Cello
Citre
Komorno godbo
Orkester
Kitaro
Pesmi
Humoristiko
Zbore
Duette, Tere-te
Dela za učenje
itd. razpošilja
brezplačno
in franko
OTTO MAASS
aloga Muzikalij DUNAJ VI/2, Mariahilferstrasse 9j

TOVARNA POHIŠTVA
IGNACIJ KRON
dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio
Tovarna na Dunaju.
Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje
— brezplačno.

Snovij za moške obleke
v velikem izboru, najmoderneje vrste, prodaja po jako ugodnih cenah dobroznana prodajalica sukna

Maccari & Pross
ulica Malcanton št. 3.
Na zahtevanje se izvrše od izvršnih krojačev tudi obleke po meri ter se pošiljajo vzorci brezplačno in franko.

Gulielmo Brod & C.
poznana trdka s
POHIŠTVO
najelegantnejše vrste
ZAJAMČENE KAKOVOSTI
po najnižjih cenah
Via S. Giovanni št. 14
TRST vogal Piazza S. Giovanni.
KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

Išče še oseba zmožna poučevati knjigovodstvo v trgovske stroški v slovenskem in nemškem jeziku. Ponudbe na upravo „Edinosti“.

PREDNO KUPITE
PERILO
blagovolite obiskati
veliko skladišče angleške platenine in kotenine
trrdke
Vittorio Gasperini
TRST — ul. Nuova 15. — TRST
kjer se prodaja po stalnih cenah z 10% odbitkom.
Kdor nakupi blaga za 10 K. vdobi poseben dar.
VZORCI SE NE DAJAJO.

JAKOB BAMBIČ
- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolenjalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno
Cenike razpošilja franko

Mala oznanila.
Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.
Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmene.

Kavarne.
Anton Šorli priporoča svojo kavarro „Commercio“ kjer je shajlišče Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi častniki.

Zahtevajte
bogato ilustrovani cenik pariškega blaga od gumija, ki obsega jako zanimive novosti ter se pošilja gratis in franko.
Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmundel
L. DUNAJ, Rothenthurmstrasse 16.

Prodaja manifakturnega blaga
SALARINI
v ulici Ponte della Fabra št. 2.
in podružnica
„Alla città di Sondra“
ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od gl. 6.50 po 24, za dečke od gl. 4. do 12. suknene jope a velikem izboru od gl. 3. do 8. zimske močne in došite jope z ovratnikom od astrahana od gl. 5 — 14, ravno take podšite s kožuvinno po gl. 12. — Površne suknje v velikem izboru od gl. 18 — 32. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene hlače od gl. 2.50 — 4.50, finejše od gl. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od gl. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlojdeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.

Črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na meter al tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi a največje točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnik v ulici Poste nuove se sprejemajo izdelovanja obleko po meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

Od danes naprej se prodaja istrski teran po 32 nov., briska sladka rebula po 35 nov. liter. Mrzla kuhinja. „Ai Maestri“ ulica Vadrivo št. 17.

V življenju ni bilo še nikoli prilike, kupiti za gl. 2.96 spodaj označeno kolekcijo

12 komadov za gl. 2.96
1 žepna ura, rem.-sidro, dobro ideoča, 3-letno jamstvo; 1 verižica od pristnega goldin ali od niklja; 3 prstani od pristn. goldin, najnoviješe facon s ponarejenimi brilanti; 2 krasne spile za kravate od goldin; 2 uhana od goldin, najnoviješe facon; 1 futral za uro; 1 broša od goldin pariske mode; 1 privesek za verižico od goldina ali niklja.

Kar ne ugaja, se radovoljno izmenja ali povrne denar, tedaj izključen rizik. Vseh teh 12 krasnih predmetov pošilja proti povzetju ali qredplačilu

Kapellner & Holzer,
tov. zaloga ur in juvelov en gros,
Krakovo, Dieteljeva ul. 68.
Ilustrovani ceniki gratis in franko.
Agenti se iščejo

MATTONI
GISSHÜBLER
narodna alkalna kislina

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Polnovplačani akcijski kapital **K 1.000.000**
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu (Dalmacija.)
Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzloga.
Promet s čeki in nakaznicami.